

STORA UTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 25 /1982-83
med anledning av landskapsstyrelsens fram-
ställning till landstinget med förslag till

- 1) landskapslag om produktionsstöd,
- 2) landskapslag angående ändring av 2 och 6 §§
landskapslagen om skattelättnader för främjande
av produktionsverksamhet,
- 3) landskapslag angående ändring av landskaps-
lagen om transportstöd och
- 4) landskapslag angående ändring av landskaps-
lagen om finansieringsstöd för detaljhandeln
i glesbygder.

Stora utskottet som fått motta lag- och ekonomiutskottets betänkande nr 9/1982-83 och i ärendet hört näringschefen Tor Mattsson och notarien Göran Lindholm får vördsamt anföra följande.

Landskapslag om produktionsstöd.

Kommun i riket som har exceptionell arbetslöshet eller särdeles svåra utvecklingsförutsättningar kan enligt rikets lag om främjande av en balanserad regional utveckling förordnas bli föremål för specialåtgärder (specialområde). (FFS 532/1981). Sedan framställningen har lämnats till landstinget har i statsrådsbeslut bestämts om förmåner för specialområden (FFS 562/1982).

Enligt detta beslut kan beviljas speciella investerings- eller startbidrag för näringslivet i dessa områden. Vidare kommer enligt statsrådets principbeslut om nödiga åtgärder för tryggande av utvecklingen inom specialområdena att vidtas ett flertal andra åtgärder (SRb /15.7 1982). Hit hör bl.a. stöd för produktion och utvecklingsbolag från handels- och industriministeriets sida och andra åtgärder även från inrikes- och jord- och skogsbruksministerierna. Totalt har under 1983 inom dessa ministerier avsatts c. 27 milj. mark för dessa ändamål. Sammanlagt har statsrådet utsett 34 kommuner främst stagnerande industriorter eller mycket svaga landskommuner till specialområden. Stora utskottet anser att landskapsstyrelsen bör ha samma möjlighet att utse specialområden och föreslår därför i 1 § ett nytt 6 mom. enligt vilket kommun med omfattande arbetslöshet eller utflyttning eller andra utvecklingsproblem kan komma i fråga för ovannämnda åtgärder.

Stora utskottet föreslår att 1 § omdisponeras så att 5 mom. i framställningen nu blir 2 mom. Begreppen skärgårds-, rand- och centralkommuner i 4 mom. kan förorsaka missförstånd, varför utskottet föreslår att dessa utesluts.

Efter omröstning (5-3) beslöt utskottet föreslå att ordet torvproduktionsrörelse i 1 § 1 mom. ersätts av energiproduktionsrörelse. Majoriteten bestod av K.Jansson, Blomqvist, S.-O.Lindfors, Sundback och Nordlund. Minoriteten (Hägglom, Berg och Öberg) höll på framställningen. Omröstning (4-4) vidtogs även i fråga om 1 § 5 mom. Majoriteten (Hägglom, S.-O.Lindfors, Sundback och Öberg) anförde att landskapets befogenheter att avvika från stödområdesindelningen klarare bör definieras än vad som är fallet i framställningens 4 mom. Ö eller ögrupp med stadigvarande befolkning skall enligt majoriteten kunna få stöd enligt stödområde A i första baszonen. Minoriteten (K. Jansson, Berg, Blomqvist och Nordlund) röstade för framställningens förslag.

Likaså efter omröstning (4-3, 1 nedlagd röst) beslöt utskottet i 7 mom. att vidbli förslaget i framställningens 6 mom. Majoriteten bestod av K.Jansson, Berg Blomqvist och Nordlund. Minoriteten (Hägglom, Sundback och Öberg) ansåg att produktionsstöd skall kunna ges för specialiserat jordbruk endast inom första baszonens A-område. Ledamoten S.-O.Lindfors avstod från att rösta.

Övriga ändringar i lagarna är främst av stilistisk eller förtydligande karaktär. Lagarnas ikraftträdelsedatum föreslås generellt ändrad till den 1 september 1983.

Med hänvisning till det ovan anförda får utskottet vördsamt föreslå

att Landstinget måtte antaga de i landskapsstyrelsens framställning ingående lagförslagen sålydande:

L a n d s k a p s l a g
om produktionsstöd.

I enlighet med landstingets beslut stadgas:

1 kap.

Allmänna bestämmelser.

1 §.

Ur landskapets medel kan beviljas produktionsstöd på sätt i denna lag föreskrivs för industri-, arbets- och turiströrelse, pälsdjursuppfödning, fiske, fiskodling, handelsträdgårds-, plantskole- och energiproduktionsrörelse.

Denna lag tillämpas inte på sådana näringar som avses i 11 § 2 mom. självstyrelseslagen för Åland.

I denna lag avsedda produktionsstöd är investeringsbidrag, startbidrag och utvecklingsbidrag.

Med utvecklingsområde avses i denna lag

- 1) Kökars, Brändö, Kumlinge, Vårdö, Föglö och Sottunga kommuner, som tillhör stödområde A inom den första baszonen,
- 2) Sunds, Lumparlands, Geta och Eckerö kommuner, som tillhör stödområde A inom den andra baszonen,
- 3) Saltviks kommun, som tillhör stödområde B inom den andra baszonen,
- 4) Hammarlands och Lemlands kommuner, som tillhör stödområde A inom den tredje baszonen samt
- 5) Finströms och Jomala kommuner samt Mariehamns stad, som tillhör stödområde B inom den tredje baszonen.

Landskapsstyrelsen kan besluta att annan än i 4 mom. 1 punkten avsedd ö eller ögrupp som har stadigvarande bosättning och saknar fast vägförbindelse skall höra till stödområde A i den första baszonen.

Förekommer i kommun särskilt omfattande arbetslöshet eller utflyttning, som är bestående eller som uppkommit till följd av en plötslig förändring eller har det annars visat sig särskilt svårt att utveckla näringsverksamheten i kommunen och har kommunen av sådan orsak råkat i en väsentligt sämre ställning än baszonen i övrigt, kan landskapsstyrelsen besluta att kommunen skall utgöra ett specialområde, där näringslivet blir föremål för särskilda stödåtgärder inom ramen för anslag som anvisats för sådant ändamål.

I syfte att trygga utkomsten och främja sysselsättningen inom stödområde A inom den första baszonen kan för specialiserat jordbruk inom sådant område beviljas i denna lag avsett produktionsstöd. Produktionsstöd kan ges för specialiserat jordbruk även inom den andra och tredje baszonen och inom stödområde B, om landskapsstyrelsen anser att särskilda skäl därtill föreligger.

2 §.

(Lika som i framställningen)

2-4 kap.

(Lika som i framställningen).

5 kap.

(Lika som i lag- och ekonomiutskottets betänkande).

6 kap.

Särskilda bestämmelser.

14 §.

(Lika som i lag- och ekonomiutskottets betänkande).

15 §.

(Lika som i framställningen).

16 §.

(1-3 mom. lika som i framställningen).

Landskapsstyrelsen kan bestämma att på bidrag som skall återbetalas skall utgå ränta enligt i motsvarande rikslag föreskriven räntesats.

17 §.

Om bidragstagare vid ansökan om bidrag på viss väsentlig punkt givit felaktiga uppgifter eller förtigit omständigheter som väsentligt inverkar på beviljandet av bidraget eller vägrat lämna erforderliga uppgifter, skall bidraget helt eller delvis återbetalas. På bidrag som skall återbetalas utgår ränta enligt i motsvarande rikslag föreskriven räntesats.

18 §.

(Lika som i framställningen).

19 §.

(Lika som i lag- och ekonomiutskottets betänkande).

20 §.

(Lika som i framställningen).

21 §.

Denna lag träder i kraft den 1 september 1983. Lagen tillämpas på bidrag som efter det att lagen trätt i kraft beviljas på grund av ansökningar som inkommit till landskapsstyrelsen före lagens ikraftträdande eller under tiden 1.9 1983 - 31.12 1989 och som används för investering, produktion eller utveckling som inleds innan lagen trätt i kraft eller under tiden 1.9 1983 - 31.12 1991.

Bestämmelserna i 5 och 6 §§ samt 16 § 1 och 2 mom. denna lag tillämpas även i fråga om bidrag som beviljats enligt landskapslagen 2 mars 1976 om produktionsstöd (10/76). Bestämmelserna i 5 och 6 §§ är dock tillämpliga endast i fråga om sådan del av startbidrag varom ansökan om utbetalning inlämnats efter lagens ikraftträdande.

L a n d s k a p s l a g
angående ändring av 2 och 6 §§ landskapslagen om skattelättnader för befrämjande
av produktionsverksamhet.

(Ingressen, lagtexten och ikraftträdelsebestämmelserna lika som i
framställningen).

L a n d s k a p s l a g
angående ändring av landskapslagen om transportstöd.

(Ingressen och lagtexten lika som i framställningen).

Bestämmelserna i 4 § 2 mom. och 7 § 2 mom. tillämpas inte på transporter
som sker före den 1 september 1983.

L a n d s k a p s l a g
angående ändring av landskapslagen om finansieringsstöd för detaljhandeln i
glesbygder.

(Ingressen lika som i framställningen).

1 §.

(Lika som i framställningen).

2-4 §§.

(Lika som i lag- och ekonomiutskottets betänkande).

3a-3b kap.

(Lika som i lag- och ekonomiutskottets betänkande).

11-12 §§.

(Lika som i framställningen).

Denna lag träder i kraft den 1 september 1983. Landskapslagen om finansie-
ringsstöd för detaljhandeln i glesbygder, sådan den lyder ändrad genom denna
lag, tillämpas på ansökningar om finansieringsstöd i fråga om vilka landskaps-
styrelsen beslutar under tiden 1.9 1983 - 31.12 1989. Investering som skall
genomföras med hjälp av räntestödscredit för handeln eller investeringsbidrag
skall inledas senast år 1990.

Mariehamn den 22 april 1983.

På stora utskottets vägnar:

Alarik Häggblom
ordförande

Dag Boman
t.f.sekreterare.

Närvarande i utskottet: ordf. Häggblom, v. ordf. K. Jansson, ledamöt. Berg (delvis), Blom-
qvist, Helling (delvis), Holmberg (delvis), S.-O. Lindfors, Sundback och Öberg
samt ersättaren Nordlund.